

Regler för skolskjuts och elevresor

Dokumentets giltighet och beslut

Dokumentnamn: Regler för skolskjuts och elevresor
Gäller för: Tillväxt och samhällsbyggnad
Gäller fr o m: 2023-03-07
Gäller t o m: 2026-03-01
Fastställd av: Kommunfullmäktige § 16/2023
Fastställd: 2023-02-28
Diarienummer: KS 2023:106

Dokumentansvar och handläggning

Dokumentansvarig: Adam Nyström, chef Planering och myndighet, Tillväxt och samhällsbyggnad
Handläggare: Louise Stenmark, Samhällsplanerare Trafik och Resande, Tillväxt och samhällsbyggnad

Dokumenthistorik

Tidigare beslut: KF § 111/2021
Upphäver: Regler för skolskjuts och elevresor (Dnr KS 2021:553)

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte	4
Definition - vad är skolskjuts?	4
Kriterier för skolskjuts	5
Färdvägens längd.....	5
Skolskjuts vid växelvis boende	5
Fritidshem.....	5
Val av annan skola	6
Skolskjuts vid flytt inom kommunen	6
Andra skäl som kan ge rätt till skolskjuts	6
Trafikförhållanden	6
Funktionsnedsättning hos eleven.....	7
Särskilda omständigheter.....	7
Elevresor för gymnasieelever	7
Rätt till elevresa.....	7
Självskjuts	7
Kontant reseersättning.....	8
Övriga bestämmelser	8
Handläggningstid	8
Tillsynsansvar.....	8
Vänte- och restider	9
Borttappat eller trasigt skolkort.....	9
Försäkring.....	9
Trafikstörning.....	9
Överklagande av beslut.....	9
Revidering av regler för skolskjuts och elevresor.....	10
Tillämplig lagstiftning	10

Inledning

Bakgrund

Kommunen är enligt skollagen skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för elever i förskoleklass, grundskolan, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. Det är upp till varje kommun att fastställa de kriterier som ska gälla för att en elev ska vara berättigad till skolskjuts.

Syfte

Reglerna omfattar de kriterier och bestämmelser som ska gälla för skolskjuts i Tierps kommun.

Definition - vad är skolskjuts?

Skolskjuts finns till på grund av principen om avgiftsfri grundskola. Alla kommuner har ett ansvar att erbjuda barn i skolålder kostnadsfri skolskjuts, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller någon annan särskild omständighet.

Skolskjuts är: av kommunen anordnad transport av elev från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Skolskjutsverksamheten i Tierps kommun bedrivs huvudsakligen med bussar i linjetrafik.

Skolskjuts är inte: transporter av tillfällig natur, resor mellan hem och barnomsorg, aktivitetsresor till simhall, studiebesök, teaterbesök mm. eller skjuts till och från annan skola/lokaler för undervisning i slöjd, idrott, b-språk etc.

Skolväg är: den kortaste användbara vägen till den skola som eleven anvisats till för sin skolgång. Kommunen kan rekommendera en väg som är betydligt längre än den kortaste vägen på grund av trafikförhållandena. Samma avståndsregler gäller för en sådan rekommendation.

Kriterier för skolskjuts

Det är upp till varje kommun att fastställa de kriterier som ska gälla för att en elev ska vara berättigad till skolskjuts. Rätten till skolskjuts prövas från den adress där eleven är folkbokförd. Undantag gäller för vissa elever med växelvis boende.

Färdvägens längd

En elev är berättigad till skolskjuts om eleven går i den av kommunen anvisade skolan och uppfyller nedan angivna avståndskriterier:

Årskurs	Avstånd bostad-skola
FK-1	2,0 km ¹
2-6	3,0 km
7-9	4,0 km
Gym ²	6,0 km

¹ Gäller ej elever boende inom Aspenskolan och Centralskolans upptagningsområde. För dessa elever gäller 3 km.

² Gäller elever i anpassad gymnasieskola.

Avsteg från avståndskriterierna kan göras då likformighet eftersträvas inom väl avgränsat bostadsområde. Det kan innebära att vissa elever får skolskjuts även om inte avståndskriterierna uppfylls, eller att ingen elev inom området får skolskjuts trots att vissa elever uppfyller avståndskriterierna. Det senare förutsätter att skolvägen är säker, till exempel genom gång- och cykelvägar.

Skolskjuts vid växelvis boende

Elev som bor på två adresser har rätt till skolskjuts om vägen mellan någon av bostäderna och elevens skola uppfyller kriterierna för skolskjuts. Eleven anvisas den skola vars upptagningsområde innefattar elevens folkbokföringsadress.

De växelvisa boendena ska vara ett fast arrangemang förankrat i lagstiftningen och eleven ska i princip bo lika mycket hos vardera föräldern. Rätten till skolskjuts prövas, efter inlämnad ansökan, från varje bostadsadress var för sig. Bostadsadresser utanför Tierps kommun berättigar inte till skolskjuts. Växelvis boende gäller ej då någon vårdnadshavare har domstolsbeslut om ensam vårdnad.

Fritidshem

Skolskjuts är resor från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Rätten till skolskjuts gäller inte för resor till eller från fritidshem. Om en elev är inskriven på fritidshem och har behov av skolskjuts vid vissa tillfällen, behöver vårdnadshavare lämna in en ansökan om skolskjuts. I ansökan ska det framgå vid vilka tillfällen elev nyttjar sin fritidsplats. Skolskjuts kan endast beviljas i direkt anslutning till skolans start- och sluttid.

Om förutsättningarna ändras under läsårets gång är det vårdnadshavares ansvar att informera Medborgarservice Tierps kommun.

Val av annan skola

Om en elev väljer en annan skola än den som kommunen anvisat har elev inte rätt till skolskjuts om det innebär organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Med anvisad skola avses vanligtvis den närmaste skolan. Elever som blir placerade av rektor till annan än den närmaste skolan kan berättigas till skolskjuts enligt gällande regler för skolskjuts och elevresor.

Ansökan om skolskjuts ska lämnas in för elev som går i en grundskola med offentlig huvudman i annan kommun. Rätten till skolskjuts gäller inte till fristående skola utanför kommunen.

Skolskjuts vid flytt inom kommunen

Om en elev flyttar inom upptagningsområdet för sin skola, prövas rätten till skolskjuts mellan elevens nya folkbokföringsadress och skolan.

I de fall en elev flyttar till en annan skolas upptagningsområde men väljer att gå kvar i den gamla skolan, gäller samma regler som vid val av annan skola. Kommunen är följaktligen inte skyldig att bevilja skolskjuts.

Andra skäl som kan ge rätt till skolskjuts

I vissa fall kan andra skäl än avståndskriterierna motivera att en elev beviljas skolskjuts. Faktorer man tar hänsyn till är trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos eleven eller andra särskilda omständigheter.

Trafikförhållanden

Vid ansökan med hänvisning till trafikförhållanden görs en bedömning av elevens skolväg. Bedömningen görs individuellt efter en sammanvägning av faktorer så som elevens ålder, avsaknad av gång- och cykelväg, siktförhållanden, belysning, vägens bredd, hastighetsbegränsning, trafikintensitet, förekomst av tung trafik och eventuellt andra omständigheter. Faktorer som inte är trafiksäkerhetsrelaterade, som exempelvis kyla, blåst eller rädsla för mörker, berättigar inte till skolskjuts.

Beviljande av skolskjuts med hänvisning till trafikförhållanden kan tidsbegränsas till den del av året då trafikförhållanden försämras avsevärt, så kallat vinterskolskjuts. Vinterskolskjuts kan beviljas under perioden 1 november – 31 mars.

Funktionsnedsättning hos eleven

Vid ansökan om skolskjuts med hänsyn till en funktionsnedsättning ska intyg från behandlande läkare, psykolog eller liknande bifogas som styrker elevens behov av skolskjuts. Funktionsnedsättningen ska vara av sådan art att eleven har omfattande besvär att på egen hand kunna transportera sig till och från skola. Kortvariga funktionsnedsättningar berättigar inte till skolskjuts.

Särskilda omständigheter

Ansökan om skolskjuts kan göras med hänvisning till särskilda omständigheter. Om de särskilda omständigheterna innebär att förslag till beslut avviker från kommunens regler för skolskjuts och elevresor, eller om ärendet är av principiell beskaffenhet, prövas och beslutas ärendet i utskottet barn, utbildning och kultur.

Elevresor för gymnasieelever

Enligt lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor ska elevens hemkommun ansvara för elevens kostnader för dagliga resor i de fall då eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen. Ansvaret för elevernas dagliga resor omfattar gymnasieelever fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år.

Rätt till elevresa

Elev som går i gymnasieskola och har minst sex kilometers färdväg mellan sin folkbokföringsadress och skola, får skolkort för färd med regional kollektivtrafik. För elev som inte bor så att regional kollektivtrafik kan nyttjas anordnas ej särskild transport. Ansökan om elevresa ska lämnas in för elev som går eller ska börja i gymnasieskola i annan kommun.

Självskjuts

Om avståndet mellan bostaden och upptagningsplatsen är lång kan ersättning för "självskjuts" utbetalas enligt nedan:

Avstånd	Ersättningsbelopp
>4-6 km	115 kr/mån
>6-8 km	170 kr/mån
>8 km	230 kr/mån

Kontant reseersättning

Elever som behöver resa till sin gymnasieskola med andra aktörer än UL, kan ansöka om kontant reseersättning. Avståndet mellan resans slutdestination med UL och gymnasieskolan behöver överstiga 4 km för att berättiga till ersättning.

I de fall kommunen ger reseersättning kontant, är kommunen inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan.

Resor inom skolans verksamhet som exempelvis undervisning på annan plats, praktik eller studiebesök, berättigar inte till kontant reseersättning.

Övriga bestämmelser

Handläggningstid

För att skolskjuts ska gälla från höstterminen ska ansökan ha inkommit senast 31 maj. Ansökan om elevresa för kommande läsår ska ha inkommit senast 1 juli. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden upp till sex veckor.

Tillsynsansvar

Vårdnadshavares ansvar: mellan bostad och upptagningsplats till eller från dess att elev stiger på eller av skolskjutstransport. Vårdnadshavare ansvarar för att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Vårdnadshavare har även till uppgift att se till att eleven följer föreskrivna ordningsregler.

Under transporten: Trafikföretaget ansvarar för att gällande trafikbestämmelser följs. Chauffören är skyldig att underrätta kommunen om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

I den händelse att elev utsatts för kränkande behandling i samband med skolskjuts betonas dock Skolverket att skolan (kommunen) har skyldighet att agera, vilket innebär att chauffören regelmässigt skall anmäla inträffad kränkning av elev till kommunen.

Vid skolan: Skolhuvudmannen har tillsynsansvar för elev från det att elev stiger av skolskjutstransporten vid skolan till dess att elev stiger på skolskjutstransporten från skolan.

Vänte- och restider

Skolskjuts anordnas i anslutning till skolans ramtider. Ramtid är den tidpunkt då skoldagen normalt börjar respektive slutar. Inom skoldagen kan så kallade håltimmar förekomma. Dessa kan även påbörja eller avsluta skoldagen.

I dessa fall kan eleven få längre väntetider än vad som beslutats som maximala väntetider. Vad som är rimlig res- och/eller väntetid bedöms utifrån elevens ålder, möjlighet till tillsyn och andra omständigheter. I de fall växelvist boende föreligger kan res- och/eller väntetiden avvika från kommunens riktlinjer.

Väntetid: Väntetid för elev bör inte överstiga 30 minuter före och 20 minuter efter skoldag.

Restid: Restiden mellan upptagningsplatsen och skolan bör inte överstiga 30 minuter utöver vad en beräknad restid med bil för snabbaste sträckan mellan upptagningsplatsen och skolan tar.

Borttappat eller trasigt skolkort

Borttappat eller trasigt kort anmäls omgående på www.ul.se. Ett nytt skolkort skickas till folkbokföringsadressen inom sju vardagar. Om kortet är borttappat får elev bekosta sina resor själv i väntan på nytt kort. Om kortet är trasigt kan elev få ett kvitto utfärdat av föraren/tågvärden som gäller som biljett i max sju vardagar.

Försäkring

Om en elev skadas vid en trafikolycka täcks händelsen genom fordonets trafikförsäkring och genom kommunens olycksfallsförsäkring.

Trafikstörning

När trafikföretag bedömer att transport på grund av väderlek, vägens skick m m inte kan utföras på ett trafiksäkert sätt ställs transporten in. Ersättning för annat färd sätt utgår ej.

Överklagande av beslut

Ett beslut angående skolskjuts kan överklagas genom så kallat förvaltningsbesvär. Hur det går till framgår av den besvärshänvisning som lämnas med beslutet.

Beslut angående skolskjuts till annan skola än den som kommunen anvisat kan bara överklagas genom så kallad laglighetsprövning.

Beslut angående elevresa för gymnasieelev kan bara överklagas genom laglighetsprövning.

Revidering av regler för skolskjuts och elevresor

Regler för skolskjuts och elevresor kan komma att förändras över tid.

Senaste version ska publiceras och vara tillgänglig på Tierps kommuns hemsida.

Tillämplig lagstiftning

Skollag (2010:800) 9 kap. 15 b-c §§, 21 a §, 10 kap. 32-33 §§, 40 §, 11 kap. 31-32 §§, 39 §, 15 kap. 32 §, 18 kap. 30-31 §§, 35 §

Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor

Studiestödslag (1999:1395)

Förordning (1970:340) om skolskjutsning

Förordning (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor